

ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99
Redaktor przyjmuje od godz. 17—19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja czynna od godz. 9 do 13 i od 18 do 19. Konto w Banku Spółem, oddział w Łodzi 48
Wydawca, Łódzki O.K.R. P.P.S. Redaktor odpowiedzialny: Wincenty STAWIŃSKI

Rok XXI — № 39

Wtorek 8 Lutego 1919 r.

Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnośnieniem do domu zł. 2,50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetry przez jedną szpaltę (na stronicy 6 szpalt, w tekście gr. 50 zwykajnie gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 33. Drobne za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Piratami byli faszyci

Okręty angielskie zostały zatopione z rozkazu gen. Franco

Nota angielska do rządu gen. Franco, protestująca przeciwko działalności łodzi podwodnych i samolotów faszystowskich, w wyniku której zatopione zostały statki angielskie, została wręczona Rządowi gen. Franco przez angielskiego agenta generalnego sir Roberta Hodgsona. Jakkolwiek prasa angielska zachowuje bardzo daleko idącą rezerwę w sprawie zrzućenia odpowiedzialności za incydent z parowcem „Endymion” na faszystów hiszpańskich, koła poinformowane twierdzą, że admiralicia posiada dokumenty, ustalające niezbiecie odpowiedzialności Rządu gen. Franco za zatopienie parowca „Endymion”. Nota, która jest utrzymana w bardzo stanowczym tonie, omawia w wstępie zarządzenia kontrolne, podjęte na podstawie układów w Nyon i zawiadania o dodatkowych zarządzeniach ochronnych, jakie rząd angielski zamierza powziąć w związku z ostatnimi incydentami.

Jak wiadomo, angielskie siły morskie, sprawujące kontrolę na Morzu Śródziemnym, zostały w związku z niedawnym zatopieniem 2 parowców angielskich wzmocnione. Prasa londyńska podkreśla, że:

1) liczba kontrtorpedowców,

sprawujących kontrolę na Morzu Śródziemnym, będzie zwiększona z 60, cyfry przewidzianej w układach w Nyon—do 70. Z liczby tej 40 kontrtorpedowców przypadnie na Anglię, a 30 na Francję.

2) dwa krążowniki angielskie

zostaną natychmiast wysłane na Morze Śródziemne, celem zwalczania korsarstwa lotniczego. Krążowniki te będą zaopatrzone w najnowsze urządzenia przeciwlotnicze.

3) bazy lotnicze na wybrzeżach Algieru będą wzmocnione.

Na ratunek ekspedycji Papanina

wyruszyła wyprawa na łamaczu lodów „Tajmir”

Z Moskwy donoszą, że z Murmańska wypłynął łamacz lodów „Tajmir”, na którym znajduje się ekspedycja ratunkowa, zdążająca pod kierownictwem Ostalcewa na ratunek ekspedycji Papanina. Kierownictwo „Tajmira” przypuszcza, że po upływie tygodnia łamacz lodów dotrze do wyspy Jan Majena na Morzu Grenlandzkim, w pobliżu której powinna znajdować się tafła lodu z ekspedycją Papanina.

Jednocześnie w stoczni im. Ordżonikidze w Kronsztadzie odbywa się w przyspieszonym tempie remont największego łamacza lodów „Jermak”. Remont przeprowadzany jest na trzy zmiany i

pracuje przy nim 450 robotników. W tych dniach przybył do Kronsztadu prof. Szmidt, aby osobiście doglądać prac przy „Jermaku”. Na specjalnie zwołanym wiece robotników przemawiał prof. Szmidt, wzywając robotników do jak najwydatniejszej pracy przy kończeniu remontu „Jermaka”. Zebrani robotnicy i inżynierowie uroczysto przyrzekli, że „Jermak” będzie gotów do startu już za dwa dni.

W poniedziałek otrzymano w Moskwie depeszę nadaną z pokładu „Tajmira”, w której kierownictwo ekspedycji donosi, że dzięki szczęśliwym warunkom atmosferycznym statek posuwa się szybko naprzód. Niestety, stacje meteorologiczne przewidują nową falę wiatrów porywistych, co utrudni pracę ratunkową, ale przewidywana niższa temperatura może przyczynić się do wzmocnienia co

Nieudana próba wysadzenia desantu u ujścia rzeki Perłowej

Kontrofensywa chińska na odcinku Tientsin—Pukou

W poniedziałek rano japońskie okręty wojenne usiłowały nadal dokonać desantu w południowych Chinach, lecz ogień nabrzeżnych baterii chińskich był tak silny, że

wszystkie usiłowania zostały udaremnione. Według doniesień ze źródeł chińskich 4 kontrtorpedowce japońskie i 4 łodzie podwodne znajdują się u ujścia rzeki Perłowej. Do Hongkongu przybyła w ciągu ostatnich 24 godzin znaczna liczba uchodźców chińskich. Napływ uchodźców pozostaje w związku z pogłoskami o nowej ofensywie japońskiej.

Agencja Reutera donosi: Wojska chińskie rozpoczęły dziś rano kontrofensywę na południowym odcinku linii kolejowej Tientsin—

Pukou. Chińskie samoloty bombardowały pozycje japońskie na południowym brzegu rzeki Hwai.

W Z.N.P.

PAT. donosi:

Wczoraj rano p. kurator S. Maciszewski przekazał na ręce prezesa Zygmunta Nowickiego urządowanie nowowybranemu Zarządowi Głównemu Zw. Nauczycielstwa Polskiego.

Bilans walk o Singapore

Manewry wykazały, że baza jest nie do zdobycia

Jak już podaliśmy, pod Singaporem odbyły się wielkie manewry połączonych sił brytyjskich. Ostatniego dnia „nieprzyjaciel” usiłował znowu wysadzić na ląd desant. Próba ta nie powiodła się tak samo, jak szereg poprzednio dokonanych prób desantu. Flota nieprzyjacielska, która krótko przed brząskiem zbliżyła się do Singapora, była natychmiast rozpoznana przez samoloty wywiadowcze i znalazła się w strefie silnego

ognia artyleryjskiego ze strony baterii nabrzeżnych oraz skutecznej akcji samolotów bombardujących. Mimo wszystko okręty nieprzyjacielskie opuściły na morze motorowe łodzie transportowe, które odpłynęły w kierunku wybrzeża. Kilka mniejszych oddziałów, które zdołały dotrzeć do wybrzeża, znalazły się pod gęstym ostrzałem zaporowym i zmuszone były do odwrotu pod ochroną zasłon dymnych.

W nocy odbyły się zakrojone na szeroką skalę ćwiczenia zaciemnienia miasta, portu i zatoki, przyczem policja kilkakrotnie muśiała interweniować celem skłonięcia ludności tubylczej do pogaszenia światła w domach.

Wyniki przeprowadzonych wiecej manewrów sformułowane w sprawozdaniu tymczasowym oceniane są jako pomyślne z równoczesnym zgłoszeniem zastrzeżenia, co do niewystarczającej ilości sił powietrznych stacjonujących w Singaporze. Aczkolwiek próby desantu zostały udaremnione, rozjemcy wyrazili pogląd, że

atak na zatokę do pewnego stopnia powiodł się, że jednakże silniejsza koncentracja sił powietrznych bezwzględnie zlikwidowała by w zarodku jakiegokolwiek zamiary zaatakowania brytyjskiej bazy morskiej.

Akcja terrorystyczna w Palestynie

W akcji terrorystycznej w Palestynie nasąpiło pewne uspokojenie. Wiadomości, że toczyły się ostatnio walki jest obeszona przez wojsko, i policję. Bandy terrorystów rozproszone w okolicy Dżenin schroniły się w góry, gdzie oczekują na stosowną chwilę, aby połączyć się z oddziałami terrorystów, operujących w okolicy Hebronu. Policja dokonała licznych aresztowań Arabów—podejrzanych o udział w ostatnich zamieszkach.

Smierć pod ziemią

Dwa śmiertelne wypadki górnicze, wydarzyły się ostatnio na kop. „Hohenzollern” pod Bytomiem. Na pracującego na filarze górnik Franciszka Korneka obsunęły się zwaly węgla, zasypując nieszczęśliwego robotnika. Zanim nadeszła pomoc lekarska Kornek zmarł.

W podobnych okolicznościach zginął robotnik także kopalni Jan Kupka.

Ubiegłej nocy w podziemiach kop. „Katowice” na głębokości 500 mtr. w pokładzie „Karolna” oberwała się ze stroju bryła węgla, zabijając na miejscu 38-letniego robotnika Antoniego Brylewskiego.

Nie przyjmują Żydów i katolików Katolicy rumuńscy usunięci z faszystowskiej „Żelaznej Gwardii”

Prasa rumuńska donosi, że dowódca „Żelaznej gwardii” w Rumunii, Korneliu Codreanu zakazał przyjmowania do szeregów organizacji „Wszystko dla kraju” Rumunów wyznania rzymsko-katolickiego.

Warto zaznaczyć, że p. Codreanu jest ulubieńcem całej prasy t. zw. narodowej w Polsce. Zarówno „Prosto z Mostu”, jak i „ABC” i „Dziennik Narodowy” co kilka dni zamieszczają o tym typie entuzjastyczne artykuły.

Austriaccy oficerowie uciekają do Niemiec

Austriacka armia związkowa coraz bardziej ulega wpływom hitlerowskim i coraz częściej są wypadki, że oficerowie, na których padło podejrzenie, iż uprawiają agitację hitlerowską — uciekają do Niemiec.

W ostatnim czasie władze wpadły na trop agitacji hitlerowskiej w batalionie gwardii, po czym aresztowano kilku oficerów.

Nowy pałac Ligi Narodów w Genewie

Himmler oskarża gen. Fritscha

W związku z upadkiem gen. Fritscha pisma londyńskie donoszą, iż generał ten został oskarżony przez szefa niemieckiej policji Himmlera, jakoby był on przy pomocy zaufanych agentów w stałym kontakcie z francuskim ministrem obrony narodowej Daladierem.

Prasa londyńska utrzymuje, iż,

pomimo urzędowych zaprzeczeń, gen. Fritsch przez parę dni był zamknięty i pozostawał pod strażą sztafetu szturmowych, czyli t. zw. SS.

Z Berlina zaprzeczają wiadomości o aresztowaniu gen. Fritscha, natomiast nie ma zaprzeczenia, dotyczącego kontaktu gen. Fritscha z Daladierem.

Nie ma pieniędzy dla dyktatorów

Przed paroma dniami przemawiał na zebraniu w Pontypool przewodniczący rady hrabstwo Londynu tow. Herbert Morrison, który omówił sprawę pożyczki dla Niemiec, o której krążyły pogłoski w londyńskich sferach finansowych, a to w związku z planem van Zeelanda.

Tow. Morrison dowodził, że pożyczka udzielona hitlerowskiemu Niemcom byłaby równoznaczną z finansowaniem zbrojeń niemieckich i zmusiłaby Anglię do wzmocnienia także swoich zbrojeń.

Ktokolwiek — mówił Morrison — czy to Żyd, czy aryjczyk, pożyczca

pieniądze dyktatorom faszystowskim ten popełnia zradę wobec swego narodu.

Sądząc — ciągnął dalej Morrison — że mogą to oświadczyć w imieniu całej Partii Pracy, iż gdy nadejdzie nieunikniona rewolucja i obali faszystów, wkłady kapitalistów znajdują się w takim samym niebezpieczeństwie, w jakim były kapitały tych, co pożyczali rosyjskiemu carowi. — Oświadczam, że ludzie pożyczający pieniądze tyranom, niech nie spodziewają się pomocy od swych rodaków, gdy zechcą pieniądze te odebrać.

Uchwalenie Ustawy Skarbowej

w Komisji budżetowej Sejmu

W sobotę wieczorem zakończyły się obrady w komisji Budżetowej Sejmu nad Ustawą Skarbową. Po południu po powtórnych przemówieniach referenta budżetu min. Skarbu zabrał głos pos. Pacholczyk, który zakwestionował art. 12 Ustawy Skarbowej, upoważniający min. Skarbu do redukcji podatku specjalnego, który opiera się na ustawie. Wg. Konstytucji nie można w Ustawie Skarbowej nowelizować ustawy.

Mówca zgłasza kilka wniosków na wypadek odrzucenia jego wniosku zasadniczego.

WYRĘBY LEŚNE

Pos. Freyman stawia wniosek, by plan użytkowania Lasów Państwowych na lata 1937/38 i 1938/39 ustalony został przez Komisję w wysokości przeciętnej wyrębów, dokonywanych w ciągu ostatnich pięciu lat, przy czym dopuszcza tolerancję w granicach do 8 proc. Co do wpłaty Lasów Państwowych do Skarbu Państwa — proponuje, by dostosował tę wpłatę Rząd, w oparciu o ustalony w ten sposób przez Izbę plan użytkowania.

„NIE WIELE TU MAMY DO GADANIA”

Pos. Dudziński oświadcza: „Jeśli idzie o mój wniosek co do spłaty kolei, to na konferencji referentów budżetowych z p. wicepremierem, wyjaśniło się, że my, jako Izba nie wiele tu mamy do gadania. Dzisiejszy stan prawny jest bowiem tego rodzaju, że gdybyśmy nawet skreślili tę wpłatę, to minister Skarbu może ją podjąć, a gdybyśmy nawet wskazali, że pieniądze te mają pójść na renowację taboru, to veto ministra Skarbu, mogłoby na to nie pozwolić. Słowem bez zgody Rządu, wniosku tego przeprowadzić nie możemy, o ile stoimy oczywiście na gruncie równowagi budżetowej. W tym stanie rzeczy wniosek mój zmieniam na rezolucję, a jednocześnie zapowiadam wniesienie nie noweli do dekretu p. Prezydenta w tym kierunku, aby zatwierdzenie planu finansowo-gospodarczego PKP należało do Izby, a nie do Rady Ministrów.”

KONCOWE PRZEMÓWIENIA

W końcu przemawiali p. minister

Poniatowski, polemizując z pos. Freymanem, oraz wiceminister Grodyński.

W sprawie niezgodności art. 12 Ustawy Skarbowej z Konstytucją, przewodniczący Komisji porozumiał się z marszałkiem Sejmu, który oświadczył, że nie widzi żadnych sprzeczności pomiędzy Ustawą Skarbową a Konstytucją.

UCHWALENIE USTAWY SKARBOWEJ

Po końcowym przemówieniu referenta pos. Sowińskiego przystąpiono do głosowania.

Przyjęto wszystkie wnioski referentów uzgodnione z Rządem. Wnioski poselskie, które nie uzyskały zgody Rządu, odrzucono.

Po przerwie, zarządzonej na podsumowanie globalnej kwoty budżetu, przegłosowano Ustawę Skarbową wraz z preliniarzem.

Budżet na rok 1938/9 wynosił po stronie wydatków 2.474.495.020 zł., po stronie dochodów 2.475.029.535 zł., nadwyżka przeto dochodów nad wydatkami wynosiła 534.515 zł.

Zmiany wprowadzone przez komisję budżetową wynoszą po jednej i drugiej stronie około 28 milionów zł., o które podniesiono preliniarzowane przez Rząd kwoty.

Wybory w Jugosławii

W niedzielę odbyły się w Jugosławii wybory uzupełniające do senatu.

Na ogólną liczbę 23 mandatów senatorskich, 14 mandatów przypadło partii rządowej, gdyż odnośnych okręgach nie wystawiono żadnych kontrkandydatów. W ten sposób uzyskanie większości przez listę rządową było zgóry zapewnione. W banatach kroackich lista rządowa uzyskała w okręgu Sawy 20 głosów przy 451 głosach listy zjednoczonej opozycji.

Na froncie chińskim

Dziesiątki tysięcy Japończyków zginęło

W odpowiedzi na interpelację w parlamencie japońskim minister wojny Sugiyama oświadczył: liczba oficerów i żołnierzy poległych od chwili wybuchu konfliktu chińsko-japońskiego, przekracza 20 tysięcy. Jak twierdzą obserwatorzy, minister Sugiyama podał liczbę minimalną, gdyż do tej liczby należałoby dodać tysiące zmarłych skutkiem odniesionych ran i chorób oraz straty

korpusu ekspedycyjnego marynarki i lotnictwa.

Kanada w razie wojny

Posel Mac Nail złożył wniosek, ażeby Kanada mogła posiadać prawo decyzji w razie wybuchu wojny czy ma pozostać neutralną, czy też walczyć u boku Wielkiej Brytanii. Autor wniosku powołuje się na statut, przynany układem w Westminsterze, zezwalający każdemu dominium stanowiącemu w tych wypadkach na samodzielnie i niezależnie od Wielkiej Brytanii.

Stany Zjedn. potępiają bombardowanie miast niefortyfikowanych

„New York Herald Tribune” donosi, iż jak oświadczył sekretarz stanu Cordell Hull, Stany Zjednoczone kategorycznie potępiają bombardowanie miast niefortyfikowanych. Dotyczy to zarówno obu stron walczących w Hiszpanii, jak i konfliktu chińskiego. Podobne postępowanie nie jest usprawiedliwione żadnymi teoretycznymi ani strategicznymi względami. Sekretarz stanu Hull wyraził nadzieję, iż uda się znaleźć sposób połozenia kresu podobnemu postępowaniu.

Amerykańscy milionerzy

Co roku ukazują się w Ameryce komunikaty, zestawiające dochody milionerów amerykańskich.

W roku ubiegłym było w Stanach Zjedn. 61 osób, których dochód wynosił ponad milion dolarów rocznie. (23 więcej niż w roku poprzednim).

Dochody milionerów amerykańskich przedstawiały się w r. ub. jak następuje: 33 osoby miały dochód od 1.000.000 do 1.500.000 dol., 9 — od 1.500.000 do 2.000.000, 14 — od 2.000.000 do 3.000.000, 4 — od 3.000.000 do 4.000.000, 1 — od 5.000.000.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

PIŁKA NOŻNA

ŚLĄSK POLSKI — ŚLĄSK NIEMIECKI 2:1

W niedzielę w Katowicach rozegrano mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją Śląska Polskiego i Śląska Niemieckiego, zakończony zwycięstwem zwycięstwem drużyny polskiej w stosunku 2:1 (0:0). Zawody stały na nieszczęśliwym poziomie. Niemcy od razu przyjęli taktykę defensywną.

W pierwszym połowie drużyna polska nie potrafiła poradzić sobie z taktyką Niemców, dopiero w drugiej połowie gra stała się nieco ciekawszą.

NA BOISKACH PIŁKARSKICH KRAKOWA

W niedzielę przy pięknej słonecznej pogodzie krakowianie drużyny ligowe rozegrały dalsze spotkania treningowe.

Mistrz Polski Gracovia pokonała k. a. swierzyński w stosunku 7:1 (4:1).

Wiśła w pełnym zespole zwyciężyła drużynę „Kabel” w wysokim stosunku 11:0 (5:0).

Eksplozowa Garbarnia rozegrała za wody treningowe własnych drużyn

LEKKOATLETYKA

ZIMOWE MISTRZOSTWA LEKKOATLETYCZNE POLSKI

Rozegrane po raz pierwszy w Poznaniu zimowe lekkoatletyczne mistrzostwa Polski pań i panów zgromadziły rekordową ilość zawodniczek i zawodników na starcie, wyrażając się cyfrą 193 na 212 zgłoszonych. Zawody rozegrano w efektywnej przybranej hali Sokoła poznańskiego. Wielka ilość zgłoszonych spowodowała dużą ilość przed i między biegów, tak, że zawody w pierwszym dniu przeciągnęły się do północy.

W pierwszym dniu mistrzostw uzyskano szereg dobrych wyników, a m. in. pobito 7 rekordów Polski, w tym jeden rekord światowy przez Cejzkową w kuli oburącz, która uzyskała wynik 21.79. Rekord Polski wyniósł dotąd 21.10.

W drugim dniu zimowych zawodów lekkoatletycznych o mistrzostwo Polski w hali pobito 5 nowych rekordów Polski, w tym 1 światowy, uzyskany przez Cejzkową w rzucie kulą oburącz z wynikiem 21.79 m. (poprzedni rekord 21.43 należał do zawodniczki niemieckiej Jungkum).

W ogólnej punktacji klasyfikacji pań i panów pierwsze miejsce zajął AZS Poznań 104 p., zdobywając tym samym po raz drugi zimowe mistrzostwo Polski.

2) Polonia — Warszawa 57 p.
3) Warszawianka 41.
4) Pomorzanie — Toruń 37.
5) Stadion — Chorzów 29.
6) Pogoń — Katowice 22.

Foks

WARTA POKONAŁA H.C.P. 11:5

W drugim meczu bokserskim o drużynowe mistrzostwo Polski poznańska Warta pokonała zespół H. C. P. w stosunku 11:5. Zawody stały na niezbyt wysokim poziomie. Warta zdobyła 4 punkty walkowerem z powodu niestawienia się przeciwników.

TABELA MISTRZOSTW BOKSERSKICH POLSKI

W tabeli drużynowych mistrzostw bokserskich Polski prowadzi obecnie Warta, która najprawdopodobniej dobedzie znowu tytuł mistrza. Na drugie miejsce wysunął się na razie Śląski Ruch.

1) Warta 6:0 36:12
2) Ruch 4:2 24:24
3) H. C. P. 2:4 21:27
4) Flota 0:6 15:33

Dalsza akcja wojsk japońskich

Wojska japońskie operujące na froncie południowym przekroczyły rzekę Whaito na zachód od wielkiego mostu w pobliżu m. Pengpu oraz zajęły następnie m. Hwaijuan. Dowództwo chińskie nie rozporządza już żadną dalszą naturalną linią obroną, która mogła by skutecznie utrudnić dalszy pochód Japończyków w kierunku Hsuczau. W kołach japońskich wyrażana jest wątpliwość, czy do-

wództwo chińskie rozporządzać będzie wystarczającą ilością wojsk celem skutecznej obrony pozycji chińskich przed zmotoryzowanymi jednostkami japońskimi.

Po stronie chińskiej daje się zauważać pewna nerwowość w oczekiwaniu dalszych operacji japońskich, gdyż nie jest wykluczone, że Japończycy obecnie rozpoczną bezpośrednio uderzenie w kierunku Hankau.

Anglia ostrzega przed próbami korsarstwa

Rząd brytyjski wysłał do Rządów w Barcelonie i Salamance notę, zawiadamiającą o zarządzeniach, mających na celu położenie kresu korsarstwu łodzi podwodnych w tej części Morza Śród-

ziemnego, która znajduje się pod kontrolą W. Brytanii. Jest rzeczą prawdopodobną, iż powzięte zostaną bardziej surowe jeszcze zarządzenia ochronne.

Angielski krążownik w porcie Barcelony

W sobotę po południu przybył do Barcelony krążownik angielski „New Castle”.

W kołach zbliżonych do rządu republikańskiego twierdzą w związku z tym, że dowódca krążownika udał się niezwłocznie na ląd, celem przeprowadzenia dochodzeń, mających wyjaśnić oko-

liczności towarzyszące zatopieniu parowca angielskiego „Alcira”. Poza tym komendant krążownika zamierza odbyć z władzami republikańskimi naradę celem przeprowadzenia zarządzeń koniecznych dla zabezpieczenia swobodnej żeglugi.

Rozmowy dyplomatyczne angielsko-niemieckie

Prasa francuska donosi z Londynu, że program rozmów dyplomatycznych, jakie mają się rozpoznać wkrótce między Londynem a Berlinem, został już ustalony i objąć ma następujące zagadnienia: bezpieczeństwa Europy

nia: sprawę paktu lotniczego i łącznie z zagadnieniem zbrojeń. Jednocześnie w rozmowach angielsko-niemieckich poruszone mają być obok spraw politycznych zagadnienia finansowe, gospodarcze i nawet kolonialne.

„Ś. p. Kowalski” faszerywany zapalniczkami

Na drodze pomiędzy Katowicami a Warszawą kursował od pewnego czasu autokarawan. Wzbu dziło to podejrzanie władz bezpieczeństwa, to też onegdaj zatrzymano karawan i przeprowadzono rewizję. W karawanie znajdowała się metalowa trumna z napisem „Ś. p. Kowalski”.

Władze bezpieczeństwa zarządziły otwarcie trumny i pod maską woskową pomysłowo wyko-

naną znaleziono cały magazyn skórek futrzanych, scyzoryków, lekarstw, zapalniczeń i t. p., pochodzących z przemytu.

Okazało się, że w karawanie uprawiano od dłuższego czasu przemysł na wielką skalę. Właścicielem karawanu jest niejaki Artur Reinholz z Katowic. Przemysł przeznaczony był dla Szmula Rozenberga z Warszawy, który finansował przedsiębiorstwo.

Kronika kaliska (Oddział Sirzelecka 3)

Kilka słów o teatrze m. Kalisza

Podczas niszczenia Kalisza przez Niemców w 1914 r. spłonął również teatr miejski. Miasto, nie mając większych kredytów na odbudowę, mogło dopiero po 22 latach oddać do użytku teatr swym mieszkańcom. Koszt budowy wyniósł milion sto czterdzieści tysięcy złotych. W budżecie miasta znalazła się pozycja na subwencję dla teatru w wysokości 35,000 zł., którą otrzymują dzierżawcy w postaci światła, opalu, obsługi i t. d.

W sezonie bieżącym Zarząd Miasta oddał teatr w dzierżawę p. p. M. Lenkowi i I. Gallowi, którzy, trzeba przyznać, postawili teatr na dość wysokim poziomie artystycznym. Zespół teatralny jest dobrotowy, o wysokich zdolnościach artystycznych. Repertuar — urozmaicony.

Słowem — zdawałoby się, że najwybredniejsze wymagania powinny być zaspokojone. Pomimo tych zalet, frekwencja jest bardzo słaba.

Zarząd Miejski, jak i Komisja Teatralna głowią się nad tym, jak spopularyzować teatr, jak przyzwyczaić kaliszan do uczęszczania do teatru. Wyszukane są różne projekty, najczęściej nierealne, które pozostają tylko na papierze, gdyż nie mają zastosowania w praktyce. Przyczyną małej frekwencji jest to, że najliczniejsza rzesza mieszkańców, jak: urzędnicy, rzemieślnicy i robotnicy mają tak niewielkie zarobki, że nie tylko nie stać ich na pójście do teatru,

ale często brakuje im na kawatek chleba.

Z drugiej strony sfery mieszczańskiej, o których można powiedzieć, że dobrze im się powodzi, stoją na zbyt niskim poziomie kulturalnym, ażeby potrafiły docenić znaczenie sztuki teatralnej. Wstyd po prostu o tym pisać, że miasto, liczące przeszło 70 tysięcy mieszkańców, posiadające bogate okolice, nie jest w stanie utrzymać teatru.

Jak poinformował Komisję Teatralną dyrektor I. Gall, dyrekcja teatru za okres 2 miesięcy ma 8 tysięcy zł. niedoboru. Wiadomo nam, że w gażach są zaletności, sięgające dwu-miesięcznych poborów, że aktorzy głodują, jak to było przed samymi świętami, a co będzie do końca sezonu? Czy pozwolimy, ażeby takim wysiłkiem i takim kosztem zdobyta placówka naszej kultury została zaprzepaszczone?

Panowie fabrykanci, kupcy, kamienicznicy, obścianicy, mecenas. doktorzy, pomyślcie nad tym! Czy nie znajdziecie rady?

Należałoby znaleźć jakiś sposób spopularyzowania teatru. Można tak panowie pracodawcy od czasu do czasu ułatwiać robotnikom uczęszczanie do teatru? Nie wystarczy mówić wiele o swym patriotyzmie i kulturze narodowej, trzeba wykazać, choćby w małej dozie, że chce się coś zrobić dla narodu. Czas jeszcze odrobić to, co zostało zaniedbane!

Kronika Bielska, Białej i okolicy

Oddział Biała, ul. Komorowska 4

ROBOTNICZY ANDRYCHOWA ZŁOŻYLI HOŁD PAMIĘCI TOW. STRUGA.

W niedzielę, 30 stycznia b. r., o godz. 10ej przed południem, w sali Romu Robotniczego w Andrychowie staraniem miejscowego Oddziału TUR. odbyła się uroczysta akademii ku czci tow. Andrzeja Struga.

Na program akademii złożyły się: deklamacja, występy doskonałej orkiestry TUR., która pod kierownictwem tow. Bizonia odegrała kilka pięknych utworów muzycznych, oraz przemówienie sekr. tow. Czesława Bociana z Czechowic, który omówił życie i zasługi zmarłego dla klasy pracującej i niepodległości Polski.

Odegraniem przez orkiestrę

hymnu robotniczego w podniosłym nastroju zakończono uroczystość, która wywarła na licznie zgromadzonej ludności wielkie wrażenie.

Głodówka muzyków

Trwająca od kilku dni okupacja lokalu Związku Rezerwistów w Poznaniu połączona z głodówką 30 zawodowych bezrobotnych muzyków, zakończyła się w sobotę wieczorem. Demonstranci protestowali przeciwko niedotrzymaniu przyrzeczenia danego przez jednego z członków Związku Rezerwistów, że otrzymają stałą płatną gażę.

Na ostatniej fali

FINANSE CHIN
 Agencja Domei donosi: Parlamentarny podsekretarz stanu M. S. Z. Tadao Matsumato udzielił na posiedzeniu budżetowej komisji Izby Reprezentantów ciekawych wyjaśnień na temat finansowej sytuacji Chin.

Oświadczył on, że Rząd Czang-Kaj - Szeka pokrywa swe płatności w Chinach przez wypuszczenie nowych banknotów, dla pokrycia jednak płatności zagranicznych zmuszony jest uciekać się do swych rezerw srebra. Po przeprowadzonej w dn. 3 grudnia 1936 r. nacjonalizacji srebra, odtransportował Rząd chiński całe posiadane srebro, w wartości 1200 milionów jenów do Londynu i Nowego Jorku. Z tej sumy odpada 110 milionów na zabezpieczenie handlu zagranicznego, 90 milionów na pokrycie zagranicznych pożyczek, 300 milionów jako wyrównanie ucieczki kapitałów i 300 milionów jako należność za dostawy broni i amunicji, tak że Chiny rozporządzają obecnie zagranicą sumą ok. 500 milionów jenów.

Z sumy tej muszą Chiny pokrywać wszystkie dostawy broni i amunicji oraz płacić zagraniczne długi.

PRZEMÓWIA ANGIELSKIE ARMATY

Minister Eden zawiadomił wczoraj oficjalnie Izbę Gmin o postanowieniu Rządu brytyjskiego strzelania do wszystkich łodzi podwodnych, napotkanych w strefie przydzielonej do patrolowania przez układ w Nyon. Analogiczna akcja postanowiona została przez Rząd francuski i włoski.

Przechodząc następnie do wypadku zatopienia statku „Alcra“, oświadczył min. Eden, że reprezentacja Rządu brytyjskiego w Sa lamance otrzymała polecenie poinformowania władz powstańczych, że „cierpliwość Rządu brytyjskiego już się wyczerpała i że nie będzie on w dalszym ciągu ograniczać się jedynie do protestów i żądań odczkodowania, lecz zastrzeżenie sobie na wypadek powtórzenia się podobnych wypadków prawo zastosowania bez uprzedniego ostrzeżenia wszelkich represji, które uzna za stosowne“.

OKUPACJA 4 HOTELI

Obsługa 4-ch wielkich hoteli w Nicei przystąpiła do strajku, przy czym zajęła lokale hotelowe na znak protestu przeciw podpisaniu wspólnej umowy z organizacjami robotniczymi, nie należącymi do Confederation Generale du Travail. Ponieważ w jednym z hoteli na życzenie króla Gustawa szwedzkiego zarezerwowano apartamenty dla niego, po wielu nieudanych staraniach prefekt ewakuował hotel od strajkujących pracowników. W ten sposób król, który wczoraj rano przyjechał do Nicei, mógł zamieszkać w hotelu, w którym się stale zatrzymuje.

Istnieje obawa, że strajk rozszerzy się na inne hotele w Nicei i na całym Wybrzeżu Lazurowym.

CHŁOPI RUMUŃCY BOJKOTUJĄ WYBORY

Komitet wykonawczy partii ludowej pod przewodnictwem marszałka Averescu uchwalił, że partia ta powstrzyma się od udziału w wyborach. Decyzja motywowana jest przewidywaniem „ostrych metod“, jakie Rząd rumuński zamierza zastosować w wyborach. Propozycja zawarcia kartelu wyborczego z Rzdem została odrzucona. W ten sposób partia ludowa jest już obok stronnictwa agrarne go, drugim z kolei ugrupowaniem, które uchyla się od wyborów.

POŻAR OLBRZYMIJ PAPIERNI

Wczoraj rano wybuchł pożar w papierni mieszczącej się na przedmieściu Prągi Zisków. Mimo ener gicznej akcji ratunkowej ognia nie udało się opanować. Straty są b. duże — prawdopodobnie przekroczą 3 miliony koron.

Przeciw systemowi protekcji i kumulacji posad

W okresie „radosnej twórczości“, obok wielu innych objawów rozwielenienia się biurokracji i systemu protekcji w myśl zasady „kogo pałka, kogo papka“ w szeregu instytucji państwowych, samorządowych i prawno-publicznych poważniejsze stanowiska i to w szerokim zakresie obsadzane są przez emerytów, zwolnionych z różnych działów administracji państwowej, czy samorządowej. Zjawisko to wzbudziło zaniepokojenie wśród szerokiej rzeszy pracowniczych i było niejednokrotnie przedmiotem krytyki z naszej strony.

Ostatnio związki b. wojskowych oraz ochotników podjęły akcję w kierunku ograniczenia dostępu do

stanowisk w służbie czynnej emerytom zwolnionym z stanowisk w innych instytucjach i pobierającym odpowiednio zaopatrzenie czy to ze Skarbu Państwa czy też z innych funduszy. Związki b. wojskowych wskazują, że masowe zatrudnianie emerytów, przeważnie i tak w dostatecznej mierze dobrze usytuowanych, prowadzi się na płaszczyźnie protekcji, a wskutek obsadzania stanowisk przez emerytów zwiększa się bezrobocie w szeregach pracowników umysłowych.

System masowego zatrudnienia emerytów uniemożliwia dopływ młodych sił do administracji, samorządów, czy też instytucji prawno-publicznych.

W memoriałach wystosowanych w tej sprawie wskazują się, że zjawisko to jest powszechne, nie tylko w Łodzi, ale i całym okręgu przy czym na dowód protekcjonizmu emerytów przytoczonych zostało kilka szczególnie jaskrawych faktów, gdy emeryci zajmują po 2-3 płatne stanowiska, niezależnie od pobieranej emerytury.

Czy naprawdę tak trudno o nowych podinspektorów?

Związki zawodowe na terenie Łodzi niejednokrotnie poruszały sprawę powiększenia personelu In

Zarząd Klubu Demokratycznego w Łodzi

Dn. 6-go b. m. odbyło się w Łodzi zgromadzenie Klubu Demokratycznego, na którym, po referacie ideowym, wygłoszonym przez ptk. dr. Więckowskiego, wybrano zarząd w składzie następującym:

Przewodniczący: dr. Więckowski. Członkowie: ob. Tomaszewicz, Gallas, Pietrasiak, Brojek, Szymański, Żurawski, dr. Urbach, Grabowski i Bartoszewicz.

Liga Narodów składa „wyrazy sympatii“

Żeby to w nocy! W biały dzień — Cóż na to wy powiecie? — Czeleka mordował krwawy zbój Najspokojniej w świecie. Żelazem zdziesiął w łeb go I dalej tkł go krzepko. O mało co go nie zabił, A na dobiek ograbił. Zaś obok grupa przechodni Przymglądała się zbrodni. Wreszcie dość mieli ludziska I jeden krzyknął z bliska: „Wiedz zbój, że ofierze Współczujemy szczerze!“

A drań katował dalej... A oni się przyglądali.

TAD.

Z codziennych walk robotników

TKACZE RĘCZNI w Zduńskiej Woli, pracujący przeważnie dla nakładów łódzkich, ostatnio zrzeszyli się i podjęli akcję o zawarcie układu zbiorowego, unormowanie warunków pracy i płacy.

Na skutek interwencji podjętej u inspektora pracy zwołana została na dzień 8 b. m. obustronna konferencja, która odbędzie się pod przewodnictwem inspektora pracy 15-go obwodu.

PRZEMYSŁOWIEC JÓZEF JERSAK, właściciel większej fabryki w Żelowie, który był w swoim czasie zesłany do miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej został zwolniony czasowo za kaucją w sumie 150.000 zł.

W związku z tym podjęte zostały przygotowania, aby zakłady w Żelowie, które zatrudniały 350 robotników, uruchomić na nowo i dać możliwość zarobkowania robotnikom, pozostającym od kilku tygodni bez pracy.

Uruchomienie zakładów jest w rękach, od którego uzależnione jest całkowite zwolnienie Jersaka, jak również zwrot złożonej kaucji.

POLICJA USUNĘŁA OKUPUJĄCYCH FIRME „SZWAJCARIA“ W fabryce pończoch firmy „Szwajcaria“, przy ul. Żwirki 3/5, należącej do Szpiry, od kilku tygodni trwał strajk okupacyjny. W murach przebywało 27 robotników. Przemysłowiec po przejęciu fabryki od sprzedawcy przeprowadził obniżkę płac, na co robotnicy nie zgodzili się. Kilkakrotnie konferencje nie dały wyniku. W dniu wczorajszym z polecenia władz policja usunęła okupujących robotników. Strajkujący opuścili mury jednak w dalszym ciągu strajkują, podtrzymując swe słuszne żądania. Na dzień dzisiejszy została wyznaczona przez inspektora pracy konferencja stron.

W PRZEMYSLE TASIEMKOWYM nastąpiło w dniu wczorajszym zakończenie śledztwa

Jak się dowiadujemy, dochodzenie prowadzone przez władze śledcze w związku ze zbrodnią, dokonaną przez Marię Zajdłową na osobie 12-letniej córki, dobiega końca. Poza główną bohaterką dramatu przy ul. Szopena 49, przebywając nadal w więzieniu śledczym kochanek jej, Stanisław Gibki, oraz przyjaciółka Wiktoria Stefaniewiczówna, podejrzani o udział w zbrodni.

Do tej pory nie udało się jednak stwierdzić dokładnie roli, jaką Gibki i Stefaniewiczówna odegrali w tym dramacie. Nie mniej jednak dochodzenie władz śledczych w tej ponurej sprawie zbliża się już ku końcowi i prawdopodobnie dziś lub najdalej w dniu jutrzejszym dochodzenie wstępne zostanie zakończono i wszystkie akta sprawy przesłane będą do sądu śledczego.

szym podpisanie umowy zbiorowej w obecności inspektora pracy. Umowa rozciąga się na fabryki, produkujące tasiemki bawelniane

W wirze wielkiego miasta

W CZASIE BÓJKI na ul. Zgierskiej typowymi narzędziami pobici zostali 23-letni Czesław Zawadzki (Ciesiełka 14) oraz 25-letni Florian Celmerowicz (Ciesielska 16).

KILKA RAN KŁUTYCH W PIERSI otrzymał w czasie bójki na ul. Słowackiego 23-letni Alojzy Madaliński (Słowackiego 45).

ŚMIERĆ pod kołami pociągu na torze st. Pabianiec i Łódź - K. znalazła kobieta, nieustalonego nazwiska w wieku około lat 30.

PRZYGNIECIONA DO PARKANU przez wóz z piaskiem 47-letnia Mirosława Lelewska (Garbarska 3) odniosła złamanie żeber i ręki.

PRZEZ POMYŁKĘ zajęła zamiast lekarstwa jakiejś nieznannej trucizny i uległa ciężkiemu zatruciu organizmu Wiktoria Szymańska (Grzybowa 3).

W CZASIE PRACY w zakładzie ślusarskim, przy ul. Nadwornej 1, tryby maszyny zmiażdżyły palec lewej ręki 27-letniemu Ernestowi Majerowi (Stalowa 11)

W obliczu sprawiedliwości

SYMPATYCZNYM MŁODZIENCEM jest p. Franciszek Dąbrowski, zam. przy ul. Pryncypalnej 38. Jedną ma tylko wadę: nie lubi płacić długów. Jeszcze w roku 1935 pożyczzył od naiwnego pana Antoniego Przedpeńskiego 500 zł, jednakże ze zwrotem bynajmniej się nie kwapił. Pan Dąbrowski co pewien czas chtrze zmienił mieszkania, klucząc jak zając, by wymieść natrętnych wierzycieli. Wreszcie panu Przedpeńskiemu udało się odszukać mieszkanie sprytnego pana Franciszka, nie zastał go jednak w domu.

Pan Dąbrowski, dowiedziawszy się o wizycie natręta, zapalał oburzeniem i napisał list do pana Antoniego, delikatnie uprzedzając, że jeśli jeszcze raz odważy się pokazać, to mu ręce i nogi połamie. Pan Przedpeński, w obawie o całość swoich kończyn, zaniósł list policji i pana Dąbrowskiego pociągnięto do odpowiedzialności za groźby. Sąd skazał go na trzy mies. aresztu.

MILY LIŚCIK wysłał również Ignacy Pajęcki (N. Zarzevska 34) do Franciszka Czarnieckiego (Kielma 31), donosząc mu czarno na białym, że go przy najbliższej okazji ukatrupi. Za taki styl autor listu skazany został na 6 mies. aresztu.

DEZERTEREM nazwał na po-

FALSZYWĄ BIZUTERIĘ usiłował sprzedawać przechodniom przy Pl. Boerneria 35-letni Henryk Słowianek (Towiańskiego 32), którego przekazano władzom sądownym.

W WYNIKU SPORU o wypłacenie należności za pracę w sumie 25 zł. między Janem Kosińskim, właścicielem kufni przy ul. Sienkiewicza 19, a zwolnionym przez niego czeladnikiem Romanem Wnukiem (Ciesielska 4) czeladnik przy pomocy swego kompana Tomasza Papiernika (Marysińska 18) pobił dotkliwie majstra.

Zajście w lokalu Miejskiego Komitetu Pomocy Zimowej

Agencja PAs podaje: W dniu wczorajszym w godzinach porannych do miejskiego komitetu pomocy zimowej, przy ul. Głównej Nr. 48 zgłosiła się większa gru-

pa bezrobotnych, która poczęła domagać się wydania talonów na bezpłatne obiady.

Kierownictwo komitetu oświadczyło, że talonów wydać nie może, gdyż uprzednio musi być przeprowadzona kontrola, czy rzeczywiście przysługuje prawo korzystania z tej pomocy i wyraziło zgodę na przeprowadzenie zapisu.

Bezrobotni oznajmili, że dopóki nie otrzymają talonów nie opuszczą lokalu i większa grupa dostała się do biura.

Wobec takiego stanu wezwano policję, która po przybyciu na miejsce rozproszyła zebranych. W ścisłej jedności z bezrobotnych, Józefa Smalarska dostała ataku epileptycznego. Po udzieleniu pomocy chora udała się do domu.

Czytanie „Łodzianina“

Kino-teatr
URANIA
 Cegielniana Nr. 2
 Ceny miejsc od 54 gr.
 Początek w dnie powszednie o godz. 4-jej po poł. a w sobotę niedzielę i święta o godz. 11-jej w poł.

Dziś po raz ostatni
RYCERZE PUSTYNI
 z John Wayne i Ruth Hall
I EDDIE CANTOR
 w filmie 100 POCIECH

Jutro premiera wielkiego programu
Postrach Dzikiego Zachodu
 w roli gł. BUCK JONES
 oraz
„Od wtorku do czwartku“
 z WILLIAM POWELL i MYRNA LOY

KINO
„TON“
 KOPERNIKA 16
 Tel. 140-72

Dziś wesola premiera!
 Dawno niewidziany król humoru
ADOLF DYMSZA
 w swej najnowszej i najweselej komedii arcyzabawnych pomyłek i nieporozumień
NIEDORAJDA
 W pozostałych rolach:
 MICHAŁ ZNIOZ, JÓZEF ORWID, BRONISZÓWNA, RADOJEWSKA, BOGUCKI
 Reżyseria: M. Krawicz 2 godziny bezustannego śmiechu Muzyka: H. Wars

KINO - TEATR
Przedwiosnie
 Łódź, Żeromskiego 74/76
 dojazd tramwaj. 0,5,6 i 8
 do rogu ul. Kopernika i Żeromskiego

DZIS I DNI NASTĘPNYCH!
 Monumentalny film polski p. t.
„KOŚCIUSZKO POD RACŁAWICAMI,“
 W rolach głównych: ELŻBIETA BARSCZEWSKA, WITOLD ZACHAREWICZ, TADEUSZ BIAŁOSZCZYŃSKI, SAMBORSKI, WĘGRZYŃ, Reżyseria: JÓZEF LEJTES
 Ceny miejsc I. — 1.09, II — 90, III — 50. Kupony ulgowe po 70 gr. z prawem zajmowania wszystkich miejsc
 W niedziele i święta nieważne. Poc. seansów w dni powszed. o godz. 4-jej, w niedziele i święta o godz. 12.

Następny program:
„Port Artura“
 z DANIELĄ DARRIEUX i ADOL-
 FEM WOHLBRUECKIEM w r. gł.